

**Név:** Juhász Imre Zoltán

**Cím:** **A C-reaktív protein, a cystatin C és az artériás stiffness vizsgálata vesetranszplantált betegekben**  
Juhász Imre<sup>1</sup>, Szentimrei Réka<sup>1</sup>, <sup>†</sup>Lőcsey Lajos<sup>2</sup>, Seres Ildikó<sup>1</sup>, Harangi Mariann<sup>1</sup>, Kovács Dávid<sup>2</sup>, Asztalos László<sup>2</sup>, Paragh György<sup>1</sup> Debreceni Egyetem <sup>1</sup>Belgyógyászati Intézet, Anyagcsere Betegségek Tanszék és <sup>2</sup>Sebészeti Intézet, Transzplantációs Centrum

**Témavezető:** Prof. Dr. Paragh György

**Intézet:** DEKK, Belgyógyászati Intézet A épület

**Szöveg:**

Vesetranszplantáción átesett betegek esetében alacsony fokú krónikus gyulladás alakul ki, mely az érlemezésedés folyamatának felgyorsulásához vezet. A Cytatin C (CysC) a glomeruláris filtrációs ráta érzékeny markere, emellett cisztein proteáz gátló hatása miatt antiatherogén tulajdonságú. Korábbi vizsgálatok igazolták az emelkedett C-reaktív protein (CRP) és cystatin C (CysC) szinteket vesetranszplantált betegekben. Az artériás stiffness ebben a betegcsoportban független prediktora a kardiovaszkuláris eseményeknek és mortalitásnak. A gyulladásos folyamatok, a CysC szint és az artériás stiffness közötti összefüggés azonban eddig nem tisztázott.

Vizsgálatunkba 131 veseátültetésen átesett (TX) beteget és 63 korban és nemben illesztett egészséges kontroll személyt vontunk be. A vesefunkciós és lipid paraméterek mellett meghatároztuk a CRP és CysC szinteket. Arteriográf (Tensiomed) segítségével határoztuk meg az artériás stiffness paramétereket (Alx80 – augmentációs index, PWV – pulzushullám sebesség, PP – pulzusnyomás, SAI – systolés area index, DAI – diasztolés area index, MAP – átlagos artériás nyomás).

A CRP és a CysC szintje szignifikánsan magasabbnak bizonyult a TX betegekben a kontrollokhoz viszonyítva. Szignifikánsan magasabb MAP, PP, Alx és PWV, valamint szignifikánsan alacsonyabb DAI és SAI értékeket találtunk a TX betegekben a kontrollokhoz viszonyítva. Szignifikáns pozitív korreláció igazolódott a CRP szint és a PWV érték ( $r=0,29$ ;  $p<0,05$ ), valamint a CRP szint és a MAP ( $r=0,29$ ;  $p<0,05$ ) között, míg szignifikáns negatív korreláció a CRP szint és a DAI között ( $r=-0,27$ ;  $p<0,01$ ) TX betegekben. A CysC és a PWV érték között pozitív, nem szignifikáns összefüggést találtunk ( $r=0,25$ ;  $p=0,07$ ). Szignifikánsan magasabb koleszterin (TC) és low-density lipoprotein koleszterin (LDL-C), míg szignifikánsan alacsonyabb HDL-C szintet észleltünk a TX betegekben a kontrollokhoz képest. A CRP szint az LDL szinttel pozitívan korrelált ( $r=0,32$ ;  $p<0,05$ ).

Vesetranszplantált betegekben a fokozott érfali merevség kialakulásában a lipid szintekben bekövetkező kedvezőtlen változások mellett a krónikus gyulladás és egyéb, a glomerulási funkció csökkenése következtében kialakuló tényezők is hozzájárulhatnak.